

De vrucht van het Convenant

En zó voort.

Vorig jaar November belegde de Classis Alblasserdam een dienst in deze zelfde kerk, waar wij in biddend opzien tot de Heere Hem gevraagd hebben om een weg in de nood. Sindsdien is er veel gebeurd.

Vanavond zijn wij als ambtsdragers bijeen om ons nader te beraden over zaken rondom het ‘Convenant op basis van beleidsplan’. En ons staan daarmee in de kerk.

Op 4 maart jongstleden waren ruim 200 ambtsdragers in het Hervormd Centrum te Hardinxveld-Giessendam bijeen, verenigd in de nood.

Die nood is sindsdien niet veranderd. Wat wel veranderd is, is, dat de Synode de classis Alblasserdam en de gemeenten van het Convenant bijgevallen is in de overtuiging dat het Convenant een begaanbare weg is in de nood van de kerk.

Voorzichtigheid?

Mensen proeven dat het moderamen GS voorzichtig is in haar formulering van het bijvallen van het Convenant. De voorzichtigheid ligt onzes inziens hierin dat de classis en gemeenten hebben gekozen voor de basis van het gereformeerde belijden, waar de Synode zelf gekozen heeft voor een basis van een gereformeerde en Lutherse grondslag. Daarbij heeft de synode begrepen dat de classis geen status aparte begeert met het Convenant. Dit maakt het Convenant anders dan alle voorstellen die tot dan toe de synode bereikt hebben. De basis waarop wij in de kerk staan is daarin helder en principieel verwoord.

Voortgaand

Op de vorige buitengewone classicale vergadering is dit Convenant aan u voorgesteld en besproken. Daarbij is de positie van het Convenant aan de orde geweest, zowel ten opzichte van de PKN en haar kerkorde, als ten opzichte van de zogenaamde ‘Verklaring’ van het Moderamen GS van mei 2003.

Wie toen aanwezig was, zal zich de toezegging van drs. J. van Heijst, lid van het Moderamen van de NHK en – inmiddels – ook lid van het Moderamen PKN, herinneren. Met dankbaarheid en niet zonder verwondering werd de brief van het Moderamen van de Herv. Kerk, gedateerd 10 maart 2004, door de Classis ontvangen. Het Convenant blijkt niet alleen een begaanbare weg te zijn, het blijkt nu ook een kerkelijk *geaccepteerde* weg te zijn!

Er is – met name vanwege een aantal bezwaarden – beweerd dat het Convenant niet erkend zou zijn, dat het nog altijd geen kerkelijke status heeft en derhalve gemeentes slechts blij maakt met een dode mus. Het zij hier nogmaals gesteld: deze beweringen berusten *niet* op waarheid!

Het Convenant is wel degelijk erkend, het hééft kerkelijke status. Het feit dat het moderamen GS de brief aan de Classis Alblasserdam van 10 maart jl. op 1 april aan de generale commissie voor bezwaren en geschillen heeft voorgelezen en de behandeling van deze brief in de laatste Synodezitting heeft onderstreept, geeft dit nog eens duidelijk aan.

Het Convenant biedt voor gemeentes in de principiële nood waarin wij verkeren, een begaanbare weg in elke kerk, dus ook in de PKN.

Ja, het is een weg binnen de PKN. Maar wij weten ons dan ook geroepen om binnen die kerk onze plaats in te nemen, zij het op de wijze, zoals in het Convenant verwoord.

Wijzigingen?

Deze weg zou onbegaanbaar zijn, zo wordt beweerd. Het Convenant zal zo niet blijven, het zal qua tekst en dús qua inhoud gewijzigd worden.

Ik citeer uit de brief van het Moderamen GS:

“Wij zouden het op prijs stellen als u, waar het Convenant in punt 1 spreekt over het ‘verwerpen’ van Barmen en Leuenberg, de tekst enigszins wilt herzien. U zou bijvoorbeeld voor deze geschriften ook de formulering ‘nemen niet zonder meer voor eigen rekening’ kunnen gebruiken.

Bij punt 4 maken wij de kanttekening dat het in een gemeente weliswaar praktijk kan zijn om alleen mannelijke belijdende leden tot ambtsdrager te verkiezen, maar dat deze praktijk een kerkordelijke basis mist. Zowel onder de hervormde kerkorde als in de kerkorde van de Protestantse Kerk is er voor gemeenteleden immers altijd de mogelijkheid om vrouwelijke kandidaten in te dienen.”

Met andere woorden: het Moderamen GS doet een verzoek en maakt een kanttekening.

Dienen wij het Convenant dus te wijzigen? Wij hebben de vrijmoedigheid om de punten waar het moderamen van de Synode de vinger bij legt te verwoorden zoals is gedaan, omdat ze zijn overgenomen uit een beleidsplan van één van de gemeenten uit het ressort van de classis Alblasserdam. Dit beleidsplan is door de PKV al twee opeenvolgende malen goedgekeurd.

Zo is in alles tot op dit moment de kerkelijke weg bewandeld. Dat willen wij ook blijven doen! Ons uitgangspunt hierbij is het bewaren van de eenheid.

Het Convenant – hoe daarmee om te gaan?

Sinds de acceptatie van het Convenant staat het in een groeiende belangstelling. De confessionele status is onweersproken. De kracht ligt in korthed, duidelijkheid.

Vanavond willen wij kijken naar het ‘hoe nu verder’.

Ons bereiken vragen vanuit gemeenten over, hoe met het Convenant om te gaan. Een paar praktische aanwijzingen. Het Convenant is opgesteld op basis van het beleidsplan. Het zal u duidelijk zijn dat daarom deze beide stukken, Convenant en beleidsplan, met elkaar in overeenstemming dienen te zijn. Beleidsplan en Convenant vormen zo een eenparige lijn die de gemeente plaatselijk en in het geheel van de kerk volgt in leer en leven. Het is daarom goed het Convenant als bijlage toe te voegen aan het beleidsplan of in het beleidsplan op te nemen.

Als een gemeente het Convenant ondertekent, dan stellen wij het op prijs dat u ons als classis een door uw preses en scribe ondertekende brief stuurt (niet per mail) waarop dit kerkenraadsbesluit vermeld is. Zo wil de classis een aanspreekpunt blijven voor al de gemeenten die het Convenant ondertekenen totdat de eigen classis het bijvalt. Op deze wijze blijft er een centraal punt, van waaruit gemeentes kunnen worden benaderd, wanneer dat nodig zou blijken te zijn

De Preamble

Op de vorige samenkost hier in Hardinxveld-Giessendam is door de preses van de classis Alblasserdam een voorstel gedaan tot het opstellen van een preamble die kan worden opgenomen in het beleidsplan. Deze preamble is een formulering, die voor alle gemeentes die het Convenant hebben ondertekend, gelijk is. Op deze wijze willen wij de onderlinge eenheid bevorderen. In een tijd waarin de verwarring alom toeslaat,

is het goed om de gezamenlijke herkenning en erkenning te bevorderen. Zo kan de onderlinge verbondenheid blijven bestaan en mogelijk ook groeien.

Op allerlei terreinen van het gemeentelijk leven is er – vanuit de positie die het Convenant aangeeft – helderheid over het staan in de kerk. Deze helderheid wordt direct al aangeduid door middel van de preambule. Daarin verwoorden wij *niet* waar wij *niet* voor willen staan, maar juist waar wij *wél* voor staan.

De tekst voor deze preambule luidt:

PREAMBULE BIJ BELEIDSPLAN VAN DE HERVORMDE GEMEENTE

“ Intussen geloven wij, hoewel het nuttig en goed is dat die regeerders der Kerk zijn, onder zich zekere ordinantie instellen en bevestigen tot onderhouding van het lichaam der Kerk, dat zij nochtans zich wel moeten wachten af te wijken van hetgeen ons Christus, onze enige Meester, geordineerd heeft. En daarom verwerpen wij alle menselijke vonden, en alle wetten, die men zou willen invoeren, om God te dienen, en door deze de consciëntiën te binden en te dwingen, in wat manier het zou mogen zijn. Zo nemen wij dan alleen aan hetgeen dienstig is om eendrachtigheid en enigheid te voeden en te bewaren, en alles te onderhouden in de gehoorzaamheid Gods; waartoe geëist wordt de excommunicatie of de ban, die daar geschiedt naar den Woorde Gods, met hetgeen daaraan hangt.

(Nederlandse belijdenis des geloofs, artikel 32)

De Heilige Schrift is de enige bron en norm voor het kerkelijke leven.

De gemeente weet zich gebonden aan de drie oecumenische symbolen van de Kerk en de drie formulieren van enigheid. Zij zal in leer en leven alles weerstaan wat dit belijden weerspreekt.”

Als iedere gemeente die het Convenant ondertekent deze preambule opneemt, zal er veel onderlinge duidelijkheid en verbondenheid gevonden worden.

En zo voort...

Wat is in dit alles nog de taak van de classis Alblasserdam? Zoals al is aangegeven: coördineren, meldpunt zijn voor die gemeenten die het Convenant bijvallen en ondertekenen. Het is goed en noodzakelijk dat het Convenant verder in de gemeenten neergelegd wordt en daar zijn werk mag doen. In de gemeenten kan het, in het beleidsplan ingebed, samenbinden rondom Schrift en belijdenis. Daar zal het ook zijn stille werking doen.

Buiten de gemeentes, in de bredere verbanden van de kerk zal het Convenant zijn vrucht kunnen hebben, doordat gemeenten, daarin geleid door hun ambtsdragers mogen stáán voor Schrift en belijdenis en daar de kerk op zullen aanspreken.

Zo mag het vruchtdragen tot het bewaren van de eenheid.

De Heere heeft ons deze weg geopend. In Zijn kracht en onder de leiding van Zijn Geest willen we onze weg vervolgen. Tot zegen voor de gemeentes voor wie wij ons verantwoordelijk weten. Tot zegen voor de kerk. Tot eer van Gods Naam.

Namens het moderamen van de classis Alblasserdam, ds. W.J. Mout (assessor)